

2025-imut Aningaasanut inatsisissatut siunnersuut.

(Aningaasaqarnermut akileraartarnermullu Naalakkersuisoq)

(Siullermeerneqarnera)

Ilumoorlunga qularaara, sooq IA-p Siumullu nunarput aqussallugu kissaatigineraat. Pissaaneq pisussaaffimmik akisussaaffimmillu malitseqartarpoq. Pisussaaffik akisussaaffillu annertuunik anguniagaqarnissamut. Ineriartornermik pilersitsinissamut. Siuariartornissamik pilersitsinissamut. Inuunerissaarnerup pitsangorsarnissaanut. Nunatta siumut ingerlannissaanut aningaasatigut politikikkullu namminiilivinnissaata tungaanut.

Ajoraluartumilli illuatungerluinnaanik misigivara. Misigaakka Naalakkersuisut, unittoorsimasut. Naalakkersuisut naammattumik anguniagaqanngitsut. Naatsumik oqaatigalugu; Naalakkersuisut anguniagaqanngitsut, maannakkorpiaq issiavimmini kissalaartuni inuuneq ilorrisimaarfigiinnaraat, Inatsisartunut qinersinissamik suaarutiginninnissap pinngitsoorsinnaajunnaarneranik, utaqqiinnartut. Alianaq isiginnaartuulluni.

Ukiumut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut assersuutissatsialaavoq taakkununga. Anguniagaqanngilaq. Isumassaaleqisoq. Siunnerfeqanngilaq. Taassumalu nunarput ineriartortitsiffiunngitsutut inissisimatippaa. Taamaattoqarsinnaanngilaq. Nangeqqillara; Akisussaaffeqarlusilu pisussaaffeqarpusi. Tamannalu naammassisinnaanngilarsi.

Nersorinngissutimininguamilli aallaqqaasiilaarlanga. Demokraatini nuannaarutigaarput, Tusaannga-p ulloq unnuarlu sulisoqarnissaanut aningaasanik illuartsisoqarsimammat. Ajoraluartumilli suli imminut toquttarneq ajornartorsiuterujussuavoq, taamaattumilluuna eqqorluinnartoq imminut toquttarnermut pinaveersaartitsinerup annertusinera.

Taamatuttaarlu nuannaarutigaarput, aningaasanik nassaartoqarsimammat nammineq pisuussutiginnigisaminnik meerartaarsinnaanngitsut passunneqarnissaat pillugit Demokraatit siunnersuutaata piviusunngortinnissaannut. Uagutsinnut pingaartuavoq, suliniut taanna aammalu aningaasat taakkua aningaasanut inatsisip akuersissutigineqarnerani ersissasut aammalu Naalakkersuisunit peerneqassanngitsut piffissaq kingulleq atorlugu soorlu siorna taamaaliortoqartoq.

Isertugaatipalaaq

Taamatut oqareerlunga, aningaasaqarnerup inissisimanerata isumakuluutiginera oqaatigisariaqarpara. Soorunami qanorluunniit pitsaasuavoq, 2025-imut ukiunilu tullissaanni Aningaasaqarnermut Inatsimmi sinneqartoorteqarnissaq missigersuutigineqarsimammat. Taassumali pitsaasumik taaneqarsinnaasup toqqortaraa isertugaatipalaaq, Naalakkersuisut innuttaasunut oqaatigissallugu pikkorluffigilluinnagaat.

Eqqortormi unaammat, isertitatsinniit 53 procenterujuit danskit bloktilskuddianneermata, ilimanaateqanngilluinnarlunilu, ukiuni aggersuni, taassuma malunnaatilimmik allanngornissaa. Tamanna annertuumik ajornartorsiutaavoq ajornartorsiutaassallunilu Danmarkimit isumalluuteqarunnaarnissamik sinnattutsinnut tunngatillugu. Tassunga atatillugu aamma pingaartuuvoq eqqaamassallugu, Danmark suli maani nunatsinni aningaasartuutitut akiliisarmat soorlu assersuutigalugu politiinut eqqartuussiveqarnermullu. Taakku aningaasat naatsorsuutaanngillat isertitat 53 procentianni, bloktilskuddineersuusuni, aningaasartuutaallutilli, Danmarkip tapiissuteqartarnerisa isumaluutigiunnaarnissaanut suliniuteqarnitsinni.

Tassunga atatillugu iluaqutaanngilluinnarpoq, Naalakkersuisut, IA aamma Siumut isiginngitsuusaartutut immassuk piviusoq allanngortinneqarsinnaanngilluinnartoq taanna suliniutimillu aningaasalersornissaat taamaatiinnarlugit. Tassunga assersuutissatsialaasoq tassaavoq akileraartarnerup aaqqissuuteqqinneqarnera, minnaarujussuarlugu aningaasaliiffiqineqarsimasoq, kisiannili Naalakkersuisunit tamakkiisumik aningaasaliiffiqineqarsimanerartoq.

Aap; Tusagarsi ilumoorpoq. Naalakkersuisut oqaluttuaq quianartoq ingerlaartippaat, akileraartarnermut aaqqissuusseqqiineq tamakkiisumik aningaasaliiffiqineqarsimasoq. Taamaanngilarli. Annertoorujussuarmimmi minnaarlugu aningaasaliiffiqineqarsimavoq. Toqqarneqarsimavoq aningaasaliissutissanik nassaannginnissaq, akerlianilli ukiuni kingullerni tupaallannartumik sinneqartoorutit atornissaat toqqarneqarsimalluni neriuutigalugu, sinneqartoorutit taakku ingerlaannassasut ukiuni tulliuuttuni. Ilumoortoq unaavoq. Neriut sulinitinnut aallaaviusinnaanngilaq uani. Ineriartorneq Naalakkersuisut neriuuteqarnerattut ingerlassanngippat, kingunerissavaa, akiligassap tullissatsinnut ingerlateqqiinnarneqarnissaa. Angusaqarluarusunnginnermik takutitsinnassanngimmat, kisiannili toqqaannartumik ulorianarluni. Aammalu eqqaasariaqanngikkaluarluniluunniit, kinguaassatsinnut sorraatsuliornerunera.

Peqqinnissaqarfimmut innarluutilinnullu aningaasat ikippallaartut

Aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi Naalakkersuisut ima kanngutsaatsigalutik nalunaarutigaat, aningaasarpassuarnik peqqinnissaqarfimmut innarluutilinnullu illikartitsisimallutik. Kisitsisilli qimerlooraanni, annikittoralaajusut paasineqarsinnaapput. Tassunga peqqutaavoq, Naalakkersuisut aningaasat amerlasoorujussuakkiarimmat, tusarnerneruniassammata. Marlussunnik assersuusulaarluga:

- Naalakkersuisut oqarput, innarluutilinnut inatsisissamut 37,3 millioner koruuninik immikkoortitsisimallutik. Tusarneqaaq, eqqaamasariaqarporli, ukiunut sisamanut siammagaammata. Taassuma kinguneraa, ukiumut ni millioner koruuniinnarnik immikkoortitsisoqartarnissaa. Tamannalu annertugisassaangilaq.

- Taamatuttaa Naalakkersuisut oqarput, innarluutillit peqatigiiffiitut fire millioner koruuninik immikkoortitseqqissimallutik. Ukiumut 1 million koruuniinnaavoq.

Naatsorsuusiorlunga assersuusioqqissanngilanga, paasitiinnarusulluguli, Naalakkersuisut taamatorpiaq peqqinnissaqarfimmut tunngasut nalunaarutigimmatigit. Tamanna imaannaangilluinnarpoq, Tamanna imaannaangittorujuuvoq, tassami ukiuni makkunani peqqinnissaqarfimmi unammillernartorujussuarnik nalaataqaratta. Unammillernartullumi taakku, qanorluunniit ukiuni tulliuttuni annertusissapput, innuttaasut utoqqaliartornerat taamaannerannilu paaqqutarineqartariaqarnerat pissutaalluni. Naalakkersuisut maannakkumut suliniutaat peqqinnissaqarfimmut mattusersuinerinnaasut aqqummut pitsaanngitsumut sangutitsipput.

Demokraatini isumaqarpugut, peqqinnissaqarfimmi sulisorisat tamarmik pigiinnarnissaannut inuttassarsiuinernullu ukkatarinninnerusariaqartugut. Piginnaasaqarluartut pikkorisullu sulisut qularutissaangilluinnartumik pingaarnerpaatut aningaasaliiffigisariaqarput peqqinnissamut sullissineq eqqortumik pitsaassusilik anguniarlugu. Taamaattumilluuna pingaaruteqartorujussuaq, taassuma tamakkiisumik ukkatarinissaa. Taamaattumik aningaasaqarnermut inatsisissamut siunnersuutip isumaqatiginninniutigineqarneranut atasumik uagutsinnit Demokraatinit ersarissumik kissaataassaaq, tassunga aningaasanik immikkoortitsisoqarnissaa.

Pingaartitat allat

Peqqinnissaqarfilli kisimiingilaq, allannguutinik takusiffigerusutarput. Ajoraluartumik Naalakkersuisut allatut oqaatigalugu aningaasat tamaasa atoreerpaat. Taamatullumi Naalakkersuisut nalunaarutigaat, fem millioner koruuniinnat missaat sinneruttut isumaqatiginninniutigineqartussatut. Annikippallaarujussuarput.

Demokraatit siunnersuutigerusuppat, aningaasat taakku 50 millioner koruuninut qaffanneqassasut. Tamanna sinnilimmik aningaasalersorneqarsinnaavoq Naalakkersuisut peqquneqarnerisigut akileraartarnermut aqqissuusseqqiineq taarsiutigalugu sipaaruteqarnikkut aningaasalersorneqarsinnaavoq. Uagut Inatsisartuniittut assigalugit naleqquttariaqarpoq, Naalakkersuisut namminneerlutik siunnersuutitik suliniutitillu aningaasalersorpatigit. Taamaattumik kajumissaarutigissavara, Naalakkersuisut piaarnerpaamik aningaasaliissutissatut takussutissamik sanassasut, qanoq Naalakkersuisut akileraartarnermut aqqissuusseqqiinerup aningaasalersornissaa kissaatiginaat.

Taakkulu saniatigit piffissanngorpoq, Naalakkersuisut maani Inatsisartuni partiit tamarmik kissaatigisaata piviusunngortinnissaanut tassa pisortat allaffeqarfianni sulisut amerlassusaasa appartinneqarnissaat. Taamatutaaq Naalakkersuisut allaffissornerujussuup annikillissarnissaanut aammalu pisariillisaanissamik suliaq pisortat ingerlataanni tamani pingaartinnerusariaqarpaat. Tamanna isigingitsuusaarneaqqissinnaangilaq Naalakkersuisut tungaanniit.

Naggataatigullu siunissami Namminersorlutik Oqartussani aammalu namminersorlutik oqartussat ingerlatsiviini pisortanut akissarsiat annertuumik sipaarfusariaqarput. Ajoraluartumimmi annertuunik nuanninngittunik takusareeratsigu, inuiaqatigiinni qaffasinnerpaamik direktøritut atorfillik sinnilimmik akissaalersorneqarnerat. Angusat pitsaasut aallaavigalugit akissarsiaqarluarneq aamma qaffasissumik akissarsiaqarnek ajunngilaq. Tamatigulli taamaangilluaasarpoq. Tamanna Naalakkersuisut

sumiissusersisariaqarpat aaqqiivigalugulu. Innuttaasut naapertuilluarnermik misiginerannut pitsaanngilaq, ullut tamaasa ulluinnarni pisariaqartitanut akissaqarnissamik sorsuuteqarluni, takusinnaallugulu, inuiaqatigiinni qaffasissumik atorfillit pisoorsuartut inuusut.

Sunali tamarmi pisariillisaanerunanilu sipaarfiussanngilaq. Pinngitsooranilumi aamma sammisanik peqqarpoq, aningaasaliiffiqineqarnissamik pisariaqartitsisunik aammalu aningaasanik amerlanernik innuttaasunut iluaqutaallutillu nuannaarutaasussanik. Peqqinnissaqarfimmi sulisunik tigungminniinnarnissaq sulisussarsiornissarlu eqqaareerpakka. Taakkulu saniatigut ukuningga kissaateqarpugut.

1. Timersortartunut qaffasissunik anguniagaqartunut aningaasat amerlanerusut

Nikalluallannarpoq Naalackersuisut timersortartunut pikkorinnerpaanut pingaartitsinnginnerat isigalugu. Timersortarnek pikkorinnerpaanut nunami ataatsimoornermik pilersitsisarpoq, inuusuttut nuannaartorisassaqaqtittarmatigit aammalu pinngitsoorani inoqarluni arlalinnik – pingaartumik meeqqanik inuusuttunillu – timigissarnermik ingerlataqalersunik, tamannalu qanorluunniit pitsaalluinnartuuvoq. Taamaaliornikkut timersortartunut pikkorinnerpaanut aningaasaliinerit annertusinerisigut timersortartut taarmik iluaqutigissammassuk. Tamanna tunngavigalugu kissaatigaarput, uagut nunatut timersortartunut pikkorissunut ingerlatsisunullu atugassarititaasut pitsaanerulersinniarlugit aningaasaliinerussasugut.

2. Suliassanut ilorrisimaarnerlu meeqqat atuarfianni nukittorsarneqassaaq

Demokraatit kissaatigaat, aningaasanik illuartsisoqassasoq meeqqat atuarfianni suliassanut atugarissaarnermullu pitsaanerulersitsinissamut tassanilu aningaasanik amerlanerusumik immikkut perorsaanermtut. Kissaatigaarput, atuartunut ilinniartsisunullu pitsaanerusunik sinaakkusiisoqassasoq illuutit aqqissuunerisigut aserfallatsaaliorniserisigullu aammalu nutaanik aammalu nutartikkanik ilinniusiortoqassasoq, atuartsineq tiguartinnarneroqqullugu. Taakku saniatigut meeqqat atugarissaarnerunissaat ukkatarineqarnerusariaqarpoq – minnerunngitsumik meeqqanut, arlaannik peqqutilimmik atuarnissaminnut ajornakusoortitsisunik.

3. Aallarnisaasut namminersortullu atugaat pitsaanerusut

Allaanngilaq, allaffitta annertuallaartup aalajangersimagaa, sapinngisamik ajornakusuussasoq namminerisamik suliffeqarfimmik aallartitsillunilu ingerlatsinissaq. Iluemoorsinnaanngilluinnarpoq, pisortat ingerlataata piaaralutik namminersortut annertusarniartunut naalleraanerit malittarisassat eqartut inatsisinillu atuuttunik paasinnittaatsit ingasattajaartut atornerisigut. Pinngitsoorata pilerinarnerulersittariaqarparput suliffeqarfimmik aallartitsinissaq ingerlatsinissarlu. Kalaallit eqeersimaartut pitsaasunik isumassarsiallit suliniutilillu tapersorsorneqarnermik naapinneqartariaqarput naalleranagit pasillernagillu.

Arlalippassuarnik taakkartuinissaagaluarpunga, isumaqarfigisatsinnik, aningaasanik amerlanernik aningaasaliinernillu pisariaqartitsisunik aammalu tamanna tunngavigalugu periaannaavoq, kissaatinik ersarissunik allanik saqqummiisugut, Aningaasaqarnermut Naalackersuisoq isumaqatiginninniarnissamut aggersaapat.

Aningaasanut inatsisissatut siunnersuut taamatut oqaaseqaatitalerlugu Aningaasaqarnermut- aamma Akileraartarnermullu ataatsimiititaliamut suliareqqitassanngorlugu innersuunneqarpoq.